FÖRSLAG TILL BESLUT
2019-09-26

HSN 2019-1340

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Ärende 4

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

V

Förslag till beslut gällande ny struktur för barnsjukvården

Barnsjukvården är ett vårdområde som länge blivit styvmoderligt behandlat av den politiska majoriteten. Särskilda sidolösningar har fått täcka upp för vårdval BUMM:s brister och beslut har fattats med kort varsel, vilket medfört att planeringen för vård av regionens sjuka barn blivit lidande.

Vi har sedan tidigare varit kritiska emot att avveckla av sjukhusanslutna BUMM då det riskerar att bryta sönder vårdkedjan mellan sjukhusen och öppenvården och därmed fragmentisera vården av de sjuka barnen (HSN 2018-09-27). I samma ärende lyfte vi även behovet av att säkerställa att vårdgivarnas utbildningsuppdrag inte blir lidande av den nya strukturen.

Mycket pekar på att de sjukhusanslutna BUMM faktiskt tar emot patienter med större vårdtyngd. Professionen vittnar om att familjerna ibland har besökt både en och flera vårdvals-BUMM innan de äntligen kallas till sjukhusansluten BUMM, och alltså konsumerat mer vård än nödvändigt. Delar av professionen menar också att vårdvalet gynnat de relativt friska barnen, som egentligen hade kunnat tas om hand i en välfungerande primärvård. Det är något som även förvaltningens jämförelse påvisar.

Läkare på de sjukhusanslutna BUMM deltar i jourlinjerna och ser till att länets barn även kan få vård under jourtid. Vidare deltar många läkare i utbildning och i medicinska utvecklingsarbeten (såsom skriva regionala vårdprogram eller sitta med i läkemedelskommitté). De sjukhusanslutna BUMM har också omfattande utbildning av ST-läkare och studenter. Dessa uppdrag är givande och bidrar med kompetens på mottagningen. Hur utbildningsuppdraget ska organiseras i ett system med endast vårdvalsmottagningar framgår inte av ärendet. Det har sedan tidigare varit svårt att få vårdvalsfinansierade BUMM att ta emot studenter. Hur jouren ska lösas framöver framgår inte heller av ärendet.

Barnsjukvården vid NKS

Vi är positiva till att inte ytterligare högspecialisera barnvården på NKS. Vården behöver vara mer diversifierad för att säkerställa läkarnas kompetens och utbildningsplatser. Vi tycker inte att all icke högspecialiserad vård som nu bedrivs på sjukhuset ska flytta ut och utföras av andra vårdgivare.

Förvaltningen lyfter att antalet vårdtillfällen vid slutenvårdsklinikerna i regionen har minskat med ca 20 % senaste 5 åren, samtidigt som mängden barn ökat med 10 %. Bedömningen är att detta beror på en rad faktorer, där

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

en av dessa är platsbrist. Detta ser vi mycket oroande på och det måste åtgärdas snarast för patientsäkerhetens skull. Vägen framåt ska inte vara att stänga ytterligare vårdplatser innan vi med säkerhet kan säga att vi har ett tillräckligt antal platser för att möta behovet.

Vård i hemmet
Det är mycket positivt att barn i behov av vård kan få vård i hemmet istället för på sjukhus. Men enligt denna utredning utgör de mindre än 10 % av alla vårdtillfällen, även efter den föreslagna utökningen av uppdraget. En ökning med 125 vårdtillfällen per år kommer att avlasta NKS marginellt och kan inte användas som argument för neddragning av vårdplatser på andra håll i systemet.

Ny barnklinik vid Danderyds sjukhus
Vi ser positivt på att bibehålla kliniken som finns vid NKS istället för att flytta den största delen av verksamheten till Danderyd. Det är resursslöseri att flytta en fungerande verksamhet bara för flyttandets skull. Existerande vårdplatser vid sjukhuset behöver bemannas för att komma till bukt med den platsbrist som råder.

Behovet av sjukhusansluten specialiserad öppenvård för barn
Vi anser inte att ytterligare barnmedicinsk vård ska flyttas ut i vårdvalet. Det finns en fördel att sjukhus också har en viss del öppenvård. Vi anser att sjukhusen ska ha kvar sina barn- och ungdomsmedicinska mottagningar. Det är uppenbart att vårdvalssystemet inte fungerar och att marknaden inte löser alla problem. Förvaltningens bedömning att det finns ett svagt intresse från marknaden att driva en mottagning i södra länsdelen stämmer förmodligen, vårdvalsaktörer vill etablera sig där patienterna är rika och friska, inte där de behöver vården mest.

Konstruktionen att förlossningen på St. Göran ska bemannas med personal från SöS har vi i tidigare skrivelser lyft som problematisk, men välkomnar att behovet av detta anges som ett argument att ha kvar verksamheten på SöS.

I detta nu skrivs avtalen med sjukhusen för 2020. Vi anser att sjukhusen ska få i uppdrag att fortsätta driva sina BUMM:ar och att verksamhetens ersättningsmodell ska vara i högre grad uppdragsbaserad.

Förvaltningen skriver att vård som tidigare bedrivits vid sjukhus-BUMM och nu kommer att utföras inom vårdvalet kommer att bli billigare per vårdtillfälle. Detta stämmer, men då aktörer inom vårdvalet vinner ekonomiskt på att ta emot så många patienter som möjligt oavsett behov, skulle det inte förvåna oss om vi inom ett par år ser en ytterligare ökad

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

kostnad för BUMM:arnas verksamheter. Vi anser att regionen borde prioritera våra resurser bättre än så.

Vi anser att Vårdval BUMM ska avvecklas, vården ska drivas i egen regi eller via upphandling. Vården ska ges till dem som har behov och mottagningarna finnas där det finns behov. Därför vill vi även att en etableringsstrategi tas fram i syfte att säkerställa tillgången till barn- och ungdomsmedicinska mottagningar i hela länet.

Med anledning av ovanstående föreslår Socialdemokraterna och Vänsterpartiet hälso- och sjukvårdsnämndens ledamöter besluta:

att Karolinska Universitetssjukhusets avtal 2020-2024 ska omfatta både högspecialiserad och specialiserad barnsjukvård i enlighet med förvaltningens förslag.

att SABH erhåller ett utökat uppdrag med en breddad målgrupp och ökade vårdvolymer i enlighet med förvaltningens förslag.

att inte öppna en barnklinik vid Danderyds sjukhus i enlighet med förvaltningens förslag.

att bibehålla regionens ”Sjukhus-BUMM:ar” i den form de är idag

att vårdval BUMM avvecklas snarast och att öppenvården för barn ska drivas i egen regi eller via upphandling.

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att återkoppla till nämnden hur utbildningsuppdraget, forskningen samt jourverksamheten kan säkras i den nya strukturen för barnsjukvården

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsdirektören att återkomma till nämnden med en etableringsstrategi för att säkerställa tillgången till barn- och ungdomsmedicinska mottagningar i hela länet